

Szabadságot Vanununak!

2003. szeptember 30-án 17 órától öt, pártoktól független civil szervezet: az Alba Kör, az Amnesty International Magyarország, az Egyetemes Létezés Természetvédelmi Egyesület, a Rügyecskék és a Zöld Fiatalok, több magánszeméllyel együtt csendes tüntetést szervezett a 18 éves börtönbüntetését töltő Mordecháj Vanunu szabadlábra helyezése és az atomfegyverek betiltása érdekében. A megmozdulás helye a budapesti Izraeli Nagykövetség közelében, a Buda pest II. kerületi Fulánk utca, Majális u., Török vészlejtő és Gárdonyi Géza utca kereszteződése volt.

Vanunu egy 11 gye re kes ma rok kói zsi dó há zaspár gye re ke. Szü lei 1963-ban vándoroltak ki Izraelbe, Mordecháj ek kor 9 éves volt. Szolgált az izraeli hadseregben, majd a Dimona közelében fekvő Negev Nukleáris Kutatóintézetben dolgozott. Itta legnagyobb titoktartás mellett folyt Izrael atom-bombagyártása. 1985-ben, mielőtt elhagyta munkahelyét, felvételeket készített, amelyekkel mindent bizonyítani tudta. A felvételekkel Sidneybe utazott, ahol kapcsolatba került egy anglikán közösséggel. 1986 júliusában megkeresztelték. A londoni Sunday Times tudósított a dolgról, Vanunut Angliába vitette, majd nukleáris szakemberekkel ellenőriztette Vanunu anyagait, s 1986. október 5-i cikkében megírta, hogy a kis Izrael nukleáris nagyhatalommá vált, 200 bombához elegendő hasadóanyaggal rendelkezik.

Az izraeli ügynőknek szétvették Vanunu terveinek, ezért 1986. szeptember 30-án Olaszországba csalták, majd elkábitva egy hajón Izraelbe vitték. Zárt tárgyaláson kémkedés miatt 18 év börtönrre ítélték. 11 és fél évet magánzárkában töltött.

1998. március 12. óta együtt lehet más foglyokkal, de palasztra bokkal nem. Nem te lehetnél, le vele itellen őrzik. 1997 őszén egy amerikai, minnesotai házaspár (Nicholas és Mary Eoloff) örökbe fogadta, ökegyes alkalmakormeglátogathatják.

Vanununak ma is az a meggyőződése, hogy amit cselekedett, szükségszerű és helyes volt. Feltételes szabadonbocsátási kérelmét az izraeli hatóságok ismét elutasították, és úgy döntöttek, hogy le kell töltenie büntetésének teljes idejét. Szabadulásának hivatalosan várható időpontja 2004. április 22.

A tüntetések céljanyomást gyakorolni az izraeli kormányra Vanunu feltevel küli és azonnali kiengedése érdekében. Az elmúlt években ugyanezért tüntetések és virrasztások voltak a világ 18 nagy városában. Ezek nyilvánosságra hozták Vanununak a börtönből küldött üzenetét: „Ne legyenek sem nukleáris, sem más tömegpusztító fegyverek se Közel-Keleten, se bárhol a világon.”

Amostani tüntetéseken Sydneyben voltak a legtöbben (150), Oslóban 100-an, Duluth-ban 75-en (ott laknak Vanunu örökbefogadói), Wellingtonban 60-an, Tel Avivban és Washingtonban 40-40-en, Vancouverben 30-an, Budapesten 24-en, Torontóban 20-an, San Franciscóban nyolcan.

Vanunu mellékelt verse megvilágítja lelkiismereti vívódását és döntését, és hasonló helytállásra buzdítja olvasóit is.

(Szerk.)

Mordecháj Vanunu

A kémed vagyok

Én vagyok a hi valnok, a szere lő, a so für.
 Azt mondták, csináld ezt, csináld azt,
 ne nézz jobbra vagy balra.
 Ne olvasd el a feliratot! Ne nézd az egész gépet!
 Te csak egy csa va rért fe lelsz. Csak ezért a pe csé tért.
 Csak ez a te dolgod. Ne tőrdj az zal, ami fő lőt ted áll!
 Ne akarj helyetünk gondolkodni!
 Tovább, vezz! Folytasd! Tovább!
 Így gondolták ők, a nyok, az oko sok.
 Nincs mi től félni. Nem kell aggodni.
 Minden rendben működik.
 Amibe rünk szorgalmas munkakerő.
 Ögy egy szere lő. Egy kis ember.
 A kis ember füle nem hall, szemük nem lát.
 Ne künk van fe jünk, ne kik nincs.
 Kérdezd meg őket, mondd ma gában a kis ember,
 a kis ember, aki saját fejevel dolgozik.
 Ki a fele lős? Ki tudja, hová tart ez a szere lő?
 Hová teték a fejüket? Ne kem is van fejem.
 Miért látom az egész berendezést?
 Miért látom a szakadékot?
 Van veze tő ezen a vonaton?
 A tisztviselő-szűrő-szerelő felnézett.
 Hátralepett, éslátta, micso daszörnyeteg.
 Nem hiszem el. Megdörzsölte a szemét – igen,
 tényleg. Jól látom, nem képez lődöm.
 Látom a szörnyeteg. Ré sze va gyok a rendszernek.
 Aláírtam az úrlapot. Csak most olvassom a teljes szöveget.
 Ez a csa var egy bombarésze. E csa var én va gyok.
 Hogy nem vettem eddig észre?
 És hogy tudják ők folytatni a csavarok beszerelését?
 Ki tud még róla? Ki látta? Ki hallott róla?
 A császár tényleg meztelen. Láttam.
 Miért én? Nem nekem való. Túl nagy.
 Lépj elő, és kiáltsd ki!
 Lépj elő, mondd el az embernek! Képes vagy rá.
 Én, a csa var, a szere lő, a műszerész?
 Igen, te. Te vagy az embernek titkos ügynök.
 Te vagy az ország szemé.
 Kém-ügynök, mondd el, mit lát tal!
 Mondd el, mit rejtetek el előlünk
 a bennfentesek, az oko sok!
 Nélküled csak szakadék van. Csak katasztrófa.
 Nincsválasztásom. Kisember vagyok,
 egy polgár, egy az ember köztül,
 de megte szem, amit ten nem kell.
 Hallottam lelkiismeret hangját,
 és se hova nem rejtőzhetek el.
 A világ ki csi, ki csi a Nagy Test vér szá má ra.
 Elvégzem a küldetést. Teszem a kötelességem.
 Vedd át tőlem! Jöjj, nézd meg ma gad!
 Könnyítsd terhetem! Állítsd meg a vonatot!
 Szállj le a vonatról!
 A következő megálló – a nukleáris katasztrófa.
 A következő könyv, a következő gép.
 Nem. Ilyen nincs.
 (Ashkelon börtön, Izrael)

Fordította: Fidusz